

Какичева Л. В., Варчук О. А.

ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Будь-якому підприємству для здійснення господарської діяльності необхідно проводити розрахунки з постачальниками та підрядниками за придбану продукцію, товари, роботи, послуги. Від добре налагоджених зв'язків з постачальниками та підрядниками значною мірою залежить організація матеріального забезпечення і постачання відповідно до договірних зобов'язань і комерційних угод [1].

Постачальники – це юридичні або фізичні особи, які здійснюють поставку товарно-матеріальних цінностей або роблять послуги, виконують роботи (поточний і капітальний ремонт основних коштів й ін.) [2].

Підрядники – спеціалізовані підприємства або фізичні особи, які виконують будівельно-монтажні роботи при спорудженні об'єктів на підставі договорів підряду на капітальне будівництво [3].

Облікова інформація щодо розрахунків з постачальниками та підрядниками за товарно-матеріальні цінності, роботи, послуги повинна бути оперативною, з максимальною швидкістю фіксувати динаміку зобов'язань, і тим самим забезпечувати стійкість фінансового стану підприємства та його платоспроможність.

Для зміцнення фінансового стану і платоспроможності підприємства, для запобігання виникнення заборгованості постачальникам та підрядникам значну роль грає контроль за станом розрахунків.

Контроль розрахунків з постачальниками та підрядниками можливо проводити власними силами підприємства що дозволить уникнути помилок у розрахунково-платіжних документах, виникнення різних суперечок під час розрахунків, виникнення конфліктних ситуацій.

Мета контролю розрахунків з постачальниками і підрядниками - встановити відповідність виконаних операцій за розрахунками з постачальниками і підрядниками чинному законодавству і достовірність відображення цих операцій у бухгалтерській звітності.

Завданням контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками є перевірка достовірності даних обліку про стан розрахунків, дотримання розрахункової дисципліни і впливу її на платоспроможність підприємства, яка забезпечує його нормальну фінансово-господарську діяльність.

Об'єктами контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками є господарські операції щодо використання коштів при здійсненні розрахунків.

Етапи контролю розрахунків з постачальниками і підрядниками представлені на Рисунку 1 [4].

Відповідно з метою в першу чергу необхідно перевірити наявність договорів з постачальниками і підрядниками, правильність їх оформлення і відповідність змісту договорів економічному змісту здійснених угод.

Усі угоди з постачальниками і підрядниками можна розділити на дві групи залежно від предмета і суті договорів, що укладаються.

До першої групи входять розрахунки з постачальниками. Предмет договорів цієї групи – придбання будь-яких товарно-матеріальних цінностей.

Основні форми договорів, що укладаються, у рамках цієї групи: договір купівлі-продажу, договір постачання.

Етап 1	→	Контроль законності здійснення операцій і створення первинного документу
Етап 2	→	Формальна перевірка документації на наявність усіх обов'язкових реквізитів
Етап 3	→	Відповідність первинної документації реєстрованим оперативним фактам
Етап 4	→	Контроль повноти реєстрації первинних документів
Етап 5	→	Контроль точності реєстрації і обробки первинних документів
Етап 6	→	Контроль своєчасності реєстрації і обробки первинних документів
Етап 7	→	Контроль за потоком документації
Етап 8	→	Контроль організації обробки і реєстрації документів (з точки зору захисту інформації)
Етап 9	→	Контроль організації зберігання документів
Етап 10	→	Контроль за витребуванням (вимогою) кредиторської заборгованості
Етап 11	→	Контроль за правильністю відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку

Рис.1. Етапи контролю розрахунків з постачальниками і підрядниками

До другої групи входять розрахунки з підрядниками. Предметом договорів цієї групи є виконання певної роботи і здача її результату замовникові. Основні форми договорів: договір підряду, акт виконаних робіт.

Подібне ділення на групи обумовлене тим, що специфіка договорів усередині кожної з груп вимагає різних підходів при проведенні контролю. В першу чергу це різниця у використовуваних прийомах збору доказів і порядку побудови вибірки.

Слід зазначити, що несвоєчасне виявлення помилок у розрахунково-платіжних документах призводить до виникнення різних суперечок під час розрахунків, виникнення конфліктних ситуацій, нарахуванню штрафів. Особливо це стосується претензійної заборгованості, пов'язаної з нестачами цінностей при їх відпуску, транспортуванні і прийманні. Тому при проведенні контролю необхідно не тільки перевірити нормативно-правового забезпечення розрахунків, але й їх документального обґрунтування.

Особливу увагу необхідно звернути на законність розрахунків, їх доцільність, документальну обґрунтованість і правильність відображення розрахункових операцій у бухгалтерському обліку [5].

Отже, контроль розрахунків з постачальниками та підрядниками сприяє поліпшенню відповідальності робітників підприємства щодо платіжної дисципліни, дозволяє оперативно виявляти поточні проблеми та вирішувати їх з максимальною вигодою для підприємства.

Список літератури:

1. Бугинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів. – 5-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП "Рута", 2008. – 726 с.
2. Бухгалтерський облік Л.Г. Ловінська, Л.В. Жилкіна, О.М. Голенко, частина 1 – Режим доступу: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/41/59/>
3. Словник законодавчих термінів – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1078.8535.0>
4. Аудит К.О. Утенкова – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws /1317060542195/buhgalterskiy-oblik-ta-audit/audit-rozrahunkiv-postachalnikami-pidryadnikami>.
5. Контроль і ревізія В.М. Мурашко В.М. – Режим доступу: <http://www.pandia.ru/text/78/175/24026-7.php>